

EL MÓN ACTUAL II. HISTÒRIA DE CATALUNYA (de la Guerra Civil als nostres dies)

Codi: **28828 (grup 1 i 3)**

Professor: **Francesc Vilanova**

Curs 2009-2010 (primer quadrimestre)

Tipus d'assignatura: **Troncal**

Número de crèdits: **6**

TEMARI GENERAL

1. La guerra civil a Catalunya

- La primavera de 1936: de les eleccions a l'inici de la guerra
- Revolució i guerra
- La fi de la guerra i el primer exili

2. Els costos de la guerra

- Les xifres de l'exili
- Repressió política i cultural: dels consells de guerra a les depuracions

3. La instal·lació del franquisme a Catalunya

- El personal polític (falangistes, carlins, monàrquics, catòlics...)
- El règim especial d'ocupació (1939)
- Els ajuntaments
- Els governs civils (el de Barcelona com a exemple)

4. Actituds civils i eclesiàstiques davant del primer franquisme

- El món catòlic, entre els anys quaranta i cinquanta
- La fi del món regionalista (l'últim Cambó com a exemple)

5. L'exili (1939-1948) i l'oposició antifranquista dels anys quaranta

6. Els anys cinquanta

- La consolidació de la dictadura
- L'evolució econòmica fins la crisi de 1957 (dades bàsiques)
- La vaga de tramvies de 1951
- Les vagues de 1956-1957
- La lenta reorganització del moviment obrer
- El panorama polític clandestí

7. Els canvis dels anys seixanta

- Aspectes econòmics i socials
- La renovació del moviment obrer
- La vella i la nova esquerra
- El món nacionalista i l'activisme cívic
- El món catòlic dels anys seixanta
- El món universitari
- L'extensió de l'antifranquisme
- Els darrers anys de la dictadura

8. La transició democràtica (1973-1978)

LLIBRE DE REFERÈNCIA:

Catalunya durant el franquisme. Diccionari, Vic, Eumo, 2006.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA GENERAL:

L'alumne ha d'acabar el curs coneixent suficientment les lectures d'aquest apartat. La bibliografia s'ha dividit en dos blocs. En el primer, l'alumne trobarà treballs monogràfics i de síntesi que ha de considerar les «lectures de capçalera» del curs. Són els següents i el seu coneixement és imprescindible:

- Borja de Riquer, Joan B. Culla, *El franquisme i la transició democràtica, 1939-1986*, vol. VII de la *Història de Catalunya*, dirigida per Pierre Vilar, Barcelona, Edicions 62, 1989 (hi ha edició de butxaca).
- Carme Molinero, Pere Ysàs, *Catalunya durant el franquisme*, Barcelona, Ed. Empúries, 1999.
- Daniel Diaz Esculies, *L'oposició catalanista al franquisme: el republicanisme liberal i la nova oposició (1939-1960)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996
- Antoni Batista, Josep Playà, *La gran conspiració: crònica de l'Assemblea de Catalunya*, Barcelona, Ed. Empúries, 1991

En segon lloc, hi ha la bibliografia de referència, les grans obres de síntesi que s'han publicat en els darrers anys i que són consultables a totes les biblioteques de la xarxa pública i universitària. És molt important conèixer-les, perquè molts elements del curs són ampliat, comentats i desenvolupats en aquests textos:

1. Borja de Riquer (dir.), *La llarga postguerra, 1939-1959*, vol. 10 de *Història, Societat, Política, Cultura dels Països Catalans*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1997
2. Carme Molinero, Pere Ysàs (dirs.), *De la dictadura a la democràcia, 1960-1980*, vol. 11, de *Història, Societat, Política, Cultura dels Països Catalans*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1998
3. Pere Gabriel (dir.), *Història de la cultura catalana*, vol. X: *Resistència cultural i redreçament, 1939-1990*, Barcelona, Eds. 62, 1998, capítols de Francesc Vallverdú, Jaume Fabre i Josep M. Huertas, Manuel Lladonosa i Albert Manent.

A més a més d'aquesta bibliografia general, els alumnes tenen a la seva disposició uns dossiers amb textos de procedència diversa, que cobreixen alguns dels grans àmbits i períodes de l'assignatura. Aquests textos han de ser coneguts perquè, com la bibliografia esmentada més amunt, formen part del material de l'assignatura avaluable i, a més a més, és material susceptible de poder ser utilitzat en l'examen final, si es dona el cas que una part de l'avaluació es pot fer amb el material del curs.

Al llarg del curs es facilita bibliografia més específica, monogràfica o parcial, vinculada a les qüestions que s'exposen a classe. Aquesta bibliografia no és estrictament obligatòria, però cal conèixer-la i saber que existeix. També es faciliten alguns textos d'època, etc.

També s'ofereix als alumnes, en el marc de la tutoria integrada, la possibilitat de fer un treball monogràfic, que els permeti familiaritzar-se amb les tècniques bàsiques de la recerca i la síntesi. Els temes d'aquests treballs són proposats al començament del curs. La seva avaluació és complementària a la principal, que és l'examen final.

